

II/8-1

SLOVENSKA AKADEMIJA
ZNANOSTI IN UMETNOSTI
LJUBLJANA

Novi trg 3 — Poštni predal 323-VI
Geografski inštitut
Antona Melika

PRST IN RASTJE POPLAVNEGA SVETA
NA GROSUPELJSKEM IN RADENSKEM
POLJU

dr. Franc Lovrenčak

RSS št. 876-75
Geografija poplavnih področij na
Slovenskem
nosilec teme: akademik S. Ilešič

Ljubljana 1977

1. UVOD

Grosupeljsko polje in njegovo severno ter vzhodno obrobje sestavljata prirodne in druzbeno-geografski dejavniki dokaj ločkajajo od Radenskega polja in njegovega obrobja. Te razlike izvirajo tudi drugače tudi iz kmetijske agredbe, izoblikovane

PRST IN RASTJE POPLAVNEGA SVETA NA GROSUPELJSKEM
IN RADENSKEM POLJU

to ozračje. Vse obilnosti poplavnega sveta ob vodotokih tak določa podnebnih snov. Zlasti se to odraža v odvisni prsti **dr. Franc Lovrenčak** sveta. V sestavi in fiziognomiji rastijskega sveta na Radenskem polju se kažejo potoki, ki jih vegetacija ob vodotokih Grosupeljskega polja nima. Podobne razlike nastopajo tudi v lastnostih prsti.

Pravilna del obrobja Grosupeljskega polja gradijo ne-
prepustne kamnine. Kato priteka na polje vrata potokov ob kote-
terih se širi bolj ali manj širok poplaveni svet. Ti potoki imajo
večinoma plitve in ozke struge, ki potekajo po dokaj ravnem
dnu kotline. Dno polja je na najnižjih mestih le malo nagrije-
no in potoki imajo majhen strmec. Tako je nadmorska višina
na severovzhodnem delu ob potoku Bičje 326 m¹ itd., dno
polja na jugovzhodnem robu polja pod Rožanjem, kamor se ste-
kaže voda pa je v višini 324 m. Vse to priporoča, da ob več-
jih padavinah po strugah ne more odteči vsa voda in nastopi
poplave, ki jih stopnjuje še kratek odmakanje na robovih
polja. Vendar se v spodnjem delu polja akorej vsi večji vo-
dotoki regulirani. S tem pa se poplave omejuje le na večji
del ob ozki strugi in na zgornje dele dolin. Takšne razmere
imajo dokajšen odraz v višini in sestavi rastijske ter v last-
nostih prsti.

1. Nadmorske višine so povzete iz nove topografske karte
za Slovenijo 1 : 25 000.

1. UVOD

Grosupeljsko polje in njegovo severno ter vzhodno obrobje nekateri prirodno in družbenogeografski dejavniki dokaj ločujejo od Radenskega polja in njegovega obrobja. Te razlike izvirajo med drugim tudi iz kameninske zgradbe, izoblikovanosti površja in vodnega omrežja ter človekovih posegov v to omrežje. Vse to pa vpliva na značilnosti poplavnega sveta ob vodotokih teh dveh pokrajinskih enot. Zlasti se to odraža v odeji prsti in rastju poplavnega sveta. V sestavi in fiziognomiji rastja poplavnega sveta na Radenskem polju se kažejo poteze, ki jih vegetacija ob vodotokih Grosupeljskega polja nima. Podobne razlike nastopajo tudi v lastnostih prsti.

Precejšen del obrobja Grosupeljskega polja gradijo neprepustne kamnine. Zato priteka na polje vrsta potokov ob katerih se širi bolj ali manj širok poplavni svet. Ti potoki imajo večinoma plitve in ozke struge, ki potekajo po dokaj ravnem dnu kotline. Dno polja je na najnižjih mestih le malo nagnjeno in potoki imajo majhen strmec. Tako je nadmorska višina na severozahodnem delu ob potoku Bičje 326 m¹. itd., dno polja na jugovzhodnem robu polja pod Boštanjem, kamor se stekajo vode pa je v višini 324 m. Vse to pripomore, da ob večjih padavinah po strugah ne more odteči vsa voda in nastopijo poplave, ki jih stopnjuje še kraško odmakanje na robovih polja. Vendar so v osrednjem delu polja skoraj vsi večji vodotoki regulirani. S tem pa so poplave omejene le na ožji pas ob sami strugi in na zgornje dele dolin. Takšne razmere imajo dokajšen odraz v videzu in sestavi rastja ter v lastnostih prsti.

---

1. Nadmorske višine so povzete iz nove topografske karte SR Slovenije 1 : 25 000.

V zgornjih delih dolin potokov, ki pritekajo iz obrobja, na rastje in prst v poplavnem svetu vpliva tudi talna voda. Visoka gladina talne vode se često nahaja nekaj vstran od struge, v malo nižjem svetu, zlasti v bližini prehoda pobočij v dolinsko dno. Vzroki za to so v veliki meri majhna nagnjenost površja ter slaba prepustnost sedimentov, ki tvorijo plosko dolinsko dno. Take razmere moremo opazovati v dolini Duplice, pri Brvacah in ob Bičju.

Precej drugačne razmere pa se kažejo v poplavnem svetu Radenskega polja. To polje se loči od Grosupeljskega zlasti po vodnem omrežju. Vode tečejo le po severnem in severozahodnem ter južnem in jugovzhodnem delu polja, kjer tudi izginjajo v kraške požiralnike. Osrednji del polja pa nima stalnih vodotokov. Ob večjih padavinah požiralniki ne morejo sprejeti vse vode iz obeh polj. Zato se voda razlije po polju in ga spremeni v jezero, ki ga lahko uvrstimo ob periodično poplavljenega kraška polja na notranjskem krasu /Sl. 1/.

Zaradi takih vodnih razmer ima poplavni svet Radenskega polja večji obseg in drugačne značilnosti kot v Grosupeljskem polju. Na lastnosti prsti in rastja poplavnega sveta na Radenskem polju odločilno vpliva neravno dno polja. Po dnu polja se vrste bolj ali manj plitve depresije različnih oblik in velikosti in vmesne večje ali manjše ravnejše površine. Tako vegasto dno sega še v del Malomlačevskega polja pri Malem Mlačevem, pripada pa mu tudi skoraj celotno Radensko polje. V depresijskih delih, ki imajo položna pobočja se padavinska voda zadržuje dalj časa, kar povzroči, da je tu prst in rastje drugačno kot na vmesnih, višjih in bolj sušnih površinah.

Pri proučevanju prsti in rastja poplavnega sveta v Grosupeljskem in Radenskem polju smo v glavnem uporabili metodologijo, ki je bila izdelana za sistematično proučevanje poplavnih področij v Sloveniji /Radinja et. al., 1974/. Ker

pa je terensko delo pokazalo, da na proučevanem področju nastopajo precejšnje razlike v prsti in rastju med posameznimi deli, smo metodologijo prilagodili temu poplavnemu svetu. Tako smo poskusili razložiti odejo prsti na Grosupeljskem polju, kjer v osrednjem delu skoraj ni več poplav in jo primerjati s prstmi v poplavnem svetu v robnih delih polja, kjer poplave še nastopajo. Precejšno pozornost smo posvetili prsti in rastju na Radenskem polju, zlasti različnim rastiščnim razmeram v depresijah in na površju med njimi.

Pri prsti poplavnega sveta v robnih delih polja, poleg pri prsti. Pri proučevanju rastja in prsti v poplavnem svetu obeh polj se je pojavila vrsta vprašanj na katera bi težko zadovoljivo odgovorili. Tako se postavlja vprašanje odnosa med nekarbonatnimi sedimenti in lastnostmi prsti, ki so nastale na njih. S tem je v ozki zvezi sestava in videz rastja v poplavnem svetu. Zanimivo je tudi vprašanje različnih vplivov talne vode in poplavne vode v depresijskih delih na lastnosti prsti in s tem tudi na rastje. Odgovor na ta in na druga vprašanja bomo morali iskati z nadaljnim proučevanjem zelo zanimivega poplavnega sveta na Grosupeljskem in Radenskem polju.

2. PRSTI POPLAVNEGA SVETA

Kot smo omenili že v uvodu, se odeja prsti poplavnega sveta Grosupeljskega polja in njegovega obrobja loči od prsti v poplavnem svetu Radenskega polja /k Radenskemu polju štejejo tudi Malomlačevsko polje del Grosupeljskega polja, ki se širi južno od vasi Malo Mlačevo do vznožja Gradišča, na zahodu pa do železniške proge Grosuplje - Kočevje/. Zato bomo odejo prsti, zlasti lastnosti glavnih tipov, ki jo sestavljajo, prikazali za vsako polje posebej.

2.1. Prsti v poplavnem svetu Grosupeljskega polja

Poplavni svet Grosupeljskega polja se širi ob potokih, ki pritekajo iz robnih delov, zlasti v zgornjih delih dolin. V srednjem delu polja so trije glavni vodotoki Bičje, Podlomščica in Grosupeljščica v večjem delu regulirani tako, da ob njih skoraj ni več poplav. To se odraža tudi v lastnostih prsti.

Na prsti poplavnega sveta v robnih delih polja, poleg poplavne vode iz strug vpliva tudi visoka talna voda in deževnica, ki zaradi slabo prepustne matične osnove odteka navpično le počasi. Vse to prispeva, da so prsti marsikje prekomerno navlažene, kar se odraža v vrsti njihovih lastnosti. Drugod, kjer je vlažnost manjša pa so njeni sledovi in vplivi vidni le v spodnjem delu profila.

Kako je navpično odmakanje v prsti povezano z njeno nasičenostjo z vodo in s tem posredno tudi s poplavami nam kaže tudi meritev retencijske kapacitete prsti; ko je večji del profila nasičen z vodo, ta vertikalno ne more več odtekat. To pa vsaj v manjši meri prispeva k podaljšanju poplave. Retencijska kapaciteta prsti / A_1 podhorizont/ v poplavnem svetu v bližini sotočja Podlomščice in bičja znaša 62,0 %. Kar je po Gračaninu zelo velike.

Ob poplavi v decembru 1976, ko je bilo Radensko polje spremenjeno v jezero pa je imela ta prst v zgornjem delu profila / A_1 podhorizont/ trenutno vlažnost 58,3 %. Prst je bila skoraj nasičena, kar je preprečevalo vsako navpično odtekanje in s tem ^{povzročala} zadrževanje vode na površju.

Poplavnemu svetu Grosupeljskega polja pripadajo različne prsti, tako se poleg prsti, ki jih uvrščamo med gleje in obrečne prsti /slabo oglejne/ nahajajo še mlade, slabo razvite obrečne prsti, ki se razprostirajo vzdolž strug.

Profil 13: obrečna prst, slabo razvita

Kraj: Zaver

Matična osnova: holocenski sedimenti

Reliefna oblika: holocenska terasa

Vegetacija: travna /z mehkim osatom-Cirsium oleraceum/

A horizont 0 - 15 cm, temen, prekoreninjen, vlažen, peščeno-
-ilovnat, zelo humozen

C horizont pod 15 cm, svetlo rjavkast, vlažen, glinast

Ta prst ima plitev zgornji horizont, ki je precej prekoreninjen. Po mehanski sestavi spada med peščene ilovice, ponekod pa celo med ilovnate gline. Matično osnovo te prsti tvorijo glinasto-ilovnati do glinasti holocenski sedimenti, ki so jih odložili potoki v dnu dolin. V tej matični osnovi prevladujejo glinasti delci z nad 55 % /tabela 2/. Ob poplavah se še sedaj odlagajo fini delci preperline. Merjenje sedimentacije v poplavni vodi v decembru 1976. leta je pokazalo, da je bilo v potoku Bičje 0,0106 gr/1 in v jezeru na Radenskem polju pod vasjo Zagrađec 0,0183 gr/1 sedimentnih delcev.

V dolini Duplice pri zaselku Zaver in v dolinici zahodno od Brvac se v teh prsteh /verjetno le malo časa/ nahaja blizu talna voda^{2.} Zanimivo pa je, da C horizont, v katerem se nahaja ta voda ne kaže znakov oglejevanja, zlasti značilne sivo-modrikaste barve, ki je tipična za horizontne, nasičene z vodo. Na veliko vlažnost te prsti kaže tudi trenutna vlažnost, ki je znašala nad 70 % v C horizontu /tabela 2/. Za razlago teh profilov bo potrebno pregledati profile prsti še v ostalih dolinicah, kjer se v podobnih legah nahajajo tipični gleji.

---

2. V času, ko smo tu jemali vzorce prsti /september 1976/, je bila talna voda med 30 - 40 cm pod površjem.

Tudi po ostalih lastnostih se prsti v teh dolinah ločijo od prsti v osrednjem delu Grosupeljskega polja. Značilno je kopičenje organskih snovi v A horizontu, saj v obeh dolinah vsebuje kar 27 % humusa /tabela 2/. Reakcija je v celem profilu slabo kislá do nevtrálna /pH od 6,8 - 7,4/ /tabela 2/. Preseneča pa, da ni v profilu prostega kalcijevega karbonata. Izjemo predstavlja prst v dolini Starega brega pri Mali Stari vasi, ki vsebuje nad 40 % CaCO_3 , kar tudi vpliva na reakcijo, saj vrednost pH doseže 8,6 /tabela 2/. Take razmere si lahko razložimo s tem, da vode tega potoka in njegovih pritokov tečejo po dolomitnem svetu in nanašajo karbonatno preperelino.

Nekaj vstran od strug, kjer je površje marsikje nižje kot ob strugi se vplivi talne vode odražajo v spodnjem delu profila. V najnižjih delih površja, kjer se gladina talne vode še bolj dvigne pa so procesi oglejevanja vidni skoraj v celem profilu. Tako se glede na te razmere tu pojavljata obrečna rjava prst, ki je slabo oglejena in pravi glej.

Profil 19: obrečna rjava prst, slabo oglejena

Kraj: Gatina

Matična osnova: ilovnato-glinasti holocenski nanos

Reliefna oblika: holocenska ravnina

Vegetacija: travnik

A₁ horizont 0 - 20 cm, sivkast, vlažen, prekoreninjen, ilovnato-glinast, humozen

A/B/ horizont 20 - 30 cm, še sivkast, svetlejši od A₁, meljnato-glinast

/B/G_{so} horizont pod 30 cm, rumenkasto-rjav, veliko rjavih lis, ilovnato-glinast

Za to prst je značilna težja mehanska sestava. V celem profilu prevladujejo frakcije z malim premerom, tako je nad 50 % meljnatih in glinastih delcev. Delež glinastih delcev /25 - 27 %/ je manjši v A₁ podhorizontu, a se z globino veča

ter doseže v /B/C horizontu največjo vrednost /40 - 44 %, tabela 2/. Vse to vpliva na vlažnostne razmere v prsti. Talna voda ima na njih le manjši vpliv, saj se kažejo le slabi sledovi večje vlažnosti pod 30 cm. Tudi trenutna vlažnost je v tem horizontu najnižja /22 - 25 %/. Delež vlage pa narašča v zgornjih horizontih in trenutna vlažnost doseže v A_1 podhorizontu kar 90 % /tabela 2/. Da je zgornji horizont te prsti zelo vlažen čutimo, če hodimo po tej prsti. Značilno je tudi, da je na teh površinah malo krtin ali pa jih sploh ni.

Te lastnosti prsti kažejo, da velik delež drobno zrnatih delcev dokaj otežuje vertikalno odtekanje padavinske in poplavne vode, voda se zadržuje v zgornjem delu profila in povzroča prekomerno navlaženje. To ima za posledice tudi kopičenje organske snovi, saj A_1 podhorizont vsebuje 12 - 19 % humusa /tabela 2/.

Tudi ta prst ima podobno reakcijo kot prejšnja, slabo kislo do nevtralnno /6,5 - 7,5 pH/. Delež prostih karbonatov je nizek in ne doseže niti 1 %. Reakcija prsti je bolj nevtralna na vzhodnem delu Grosupeljskega polja /ob Gatinskem potoku/, kjer dolomitna preperelina daje bolj karbonatno prepere-lino, kot je npr. na jugu, kjer prevladujejo apnenci.

Podobno kot slabo razvito obrečno prst tudi to prst porašča travno rastje, saj izpostavljenost poplavam in slabe fizikalne ter kemične lastnosti tu ne dovoljujejo obdelovalnih površin. Ponekod niti trave ne pokošijo, saj ima trava in travam podobna zelišča le malo hranljivih snovi.

Na višjih bolj suhih mestih se na poplavnem svetu Grosupeljskega polja pojavlja prst, ki jo uvrščamo k obrečnim rjavim prstem, ki nimajo nobenih znakov prekomerne vlažnosti, Matična osnova te prsti je podobna kot pri prvih dveh, ilovnato-glinasti holocenski nanos.

2.2. Prsti na področju polja

Profil 18: obrečna rjava prst pripada poplavnemu svetu vab-

Kraj: Grosuplje polje. Za ta prst nastane to prsti-

Matična osnova: ilovnato-glinast holocenski sediment

Reliefna osnova: holocenska ravnica

Vegetacija: trava

A₁ horizont 0 - 15 cm, temno-rjav, prekoreninjen, ilovnato-
-glinast, humuzen

/B/ horizont 15 - 70 cm, svetlo rjav, ilovnato glinast

Po fizikalnih in kemičnih lastnostih se obrečna rjava prst dosti ne loči od prej obravnavanih prsti. Jasna razlika pa nastopa v tem, da v sušnejših obrečnih rjavih prsteh ni zaslediti vplivov večje vlažnosti. Po mehanski sestavi je ta prst ilovnato-glinasta, s prevlado meljnatih in glinastih delcev. Tudi trenutna vlažnost je v tej prsti višja v zgornjem delu profila, kot v spodnjem, vendar so vrednosti precej nižje kot pri slabo oglejenih obrečni prsteh /npr. trenutna vlažnost v A₁ podhorizontu slabo oglejenih prsti znaša 90 %, a v rjavi obrečne prsti 65 %, tabela 2/.

Tudi z organskimi snovmi je ta prst bogata, saj A₁ podhorizont vsebuje do 15 % humusa. Revna pa je s prostim kalcijevim karbonatom, saj ga nima niti 1 %. Reakcija pa je kljub temu nevtralna, saj so vrednosti pH v A₁ 7,1 in rahlo naraščajo z globino, kjer v /B/ horizontu dosežejo 7,3.

Rjavi obrečni prsti pripada večji del poplavnega sveta ob Grosupeljščici in ob Bičju, zlasti tam, kjer so malo dvignjeni deli tega sveta, ki po regulacijah teh vodotokov skoraj niso več poplavljeni. Ker imajo boljše fizikalne in kemične lastnosti, tu uspevajo nekaj boljše trave in druge zelišča, kar daje večjo vrednost tem travnikom. Marsikje so tu že uredili tudi obdelovalne površine.

2.2. Prsti na Radenskem polju

Kot smo omenili že v uvodu pripada poplavnemu svetu večji del Radenskega polja. Po večjem deževju nastane tu presihajoče jezero, ki zalije polja od Boštanja do Velike Račne po dolžini in v vsej širini. Voda zalije tudi dele ceste Veliko Mlačevo - Velika Račna /slika 2,3/. Voda zalije površje, ki je v nadmorski višini do 326 m, ob katastrofalnih poplavah pa voda zalije površje do 330 m nadmorske višine. Na vzhodni strani sega jezero do prvih hiš vasi Zagradec. Za odejo prsti in rastja pa je še bolj pomembna valovitost poplavnega sveta, zlasti menjavanje kotanjastih oblik raznih velikosti in vmesnega višjega bolj ravnega sveta.

Tako površje na dnu polja vpliva zlasti na vodne razmere v prsti. V depresijah se zadržuje padavinska in poplavna voda dosti dlje kot na višjih delih, kar vpliva na posebno razporeditev prsti. V tistih depresijah, ki so zelo vlažne se nahajajo gleji, na višjih sušnejših delih obrečne rjave prsti na vmesnih položnejših delih površja pa so slabo oglejene obrečne rjave prsti.

Kraj: severno od Kopanja.

Matična osnova: glina

Reliefna oblika: dno plitve in široke kotanje

Vegetacija: travnik, prevlada šašev /*Juncus* sp./.

A₁ horizont 0 - 15 cm, temno rjav, vlažen, prekoreninjen, ilovnato-glinast

G₅₀ horizont 15 - 50 cm, sive in rjave lise /marmoriran/, glinast

G_r horizont pod 50 cm, siv, še malo rjavih lis, glinast, mazast, brez strukture

Po teksturi je ta prst v zgornjem delu profila ilovnato-glinasta / z 36 % glinastih delcev/, v spodnjem delu profila pa glinasta /delež gline v G_r horizontu znaša 70 %, tabela 2/.

Razporeditev trenutne vlažnosti je tudi v gleju podobna kot v slabo oglejenih rjavih obrečnih prsteh na Grosupeljskem polju. Zelo vlažen je A_1 podhorizont /v septembru trenutna vlažnost nad 70 %/, nato se vlažnost zmanjšuje od 51 % v G_{so} horizontu na 46 % v G_r horizontu.

Profil 7? obrečna rjava prst, slabo oglejena.

Kraj: južno od Boštanj

Matična osnova: holocenski ilovnato-glinast sediment

Reliefna oblika: ravnica ob plitvi kotanji

Vegetacija: travnik /prevlada jesenske vrese-*Calluna vulgaris*/

A_1 podhorizont 0 - 15 cm, zelo temen /skoraj črn/, prekoreninjen, vlažen, glinasto-ilovnat

A/B/ horizont 15 - 35 cm, svetlo rjav, meljnato-glinast

/B/ G_{so} horizont 35 - 80 cm, rahlo marmoriran, rjave lise, ilovnato-glinast

Ta prst se nahaja na nekaj višjem, malo nagnjenem ali ravnem površju med nižjimi depresijami. Zato je vpliv talne vode slab. Njen vpliv sega še v spodnje dele profila, saj se slabi znaki oglejevanja kažejo v horizontu pod 35 cm.

Po mehanski sestavi je ta prst lažja kot glej. Zgornji deli profila so po teksturi glinasto-ilovnati do meljnato-glinasti /s 20 - 26 % glinastih delcev/, delež gline pa se poveča v spodnjem delu profila /na 40 %, tabela 2/. S tem doseže malo nižjo vrednost kot jo ima v A_1 podhorizontu gleja. Zaradi take relativno lažje mehanske sestave in lege na višjem svetu so te prsti bolj sušne. Trenutna vlažnost znaša v zgornjem delu profila 32 %, v spodnjem pa se zniža na 20 % /tabela 2/. Organske snovi je v tej prsti precej manj kot v gleju, vendar vsebuje A_1 podhorizont še vedno precej humusa /9 %, tabela 2/.

Po kemičnih lastnostih je ta prst podobna gleju. Reakcija je v celém profilu kislá /pH 5,2 - 5,4/. V tem se loči od ostalih prsti, ki so v zgornjem delu profila slabo kisle. Tudi v profilu te prsti ni prostega kalcijevega karbonata. Vse te lastnosti dokaj vplivajo na rastje. V videzu in sestavi rastja se kažejo nekatere poteze resišča. Popolnejšo sliko o vplivih prsti in zvezah med prstjo ter rastjem na dnu obeh polj, naj bi dala nadaljna proučevanja.

Ta prst se delno širi po Radenskem polju v obliki ožjega pasu po rahlo vzpetem površju, verjetno pa je tudi na zahodnem delu Grosupeljskega polja. Večinoma se ta prst nahaja na ravnejših delih med plitvimi kotanjami.

Profil 1: obrečna rjava prst

Kraj: Boštanj

Reliefna oblika: ravnica med depresijami

Matična osnova: glinast holocenski sediment

Vegetacija: travnik

A₁₁ podhorizont 0 - 15 cm, temno rjav, vlažen, prekoreninjen, meljnato glinasta ilovica

A₁₂ podhorizont 15 - 35 cm, svetlo rjav, še prekoreninjen, meljnato glinasto ilovnat

A/B/ horizont 35 - 50 cm, svetlo rjav, suh, meljnato glinasto ilovnat

/B/ horizont 50 - 75 cm, rjave lise, suh, meljnato glinast

C horizont pod 75 cm, rjavkaste in sivkaste lise, zbit, meljnato glinast

Ta prst se nahaja na najvišjih delih med kotanjami. To površje je poplavljenó le takrat, ko nastane presihajoče jezero. Ko pa to odteče, se to površje osuši in voda ostane le v plitvih depresijah. Prst na tem površju spada med najlažje. Po teksturi je zgornji del profila meljnato-glinasto-ilovnat,

/z visokim deležem meljnatih delcev nad 50 %/ in malo glinice /pod 20 %/, spodnji del profila pa je meljnato glinast. V celotnem profilu delež glinice z globino polagoma narašča in v matični osnovi doseže 35 % /tabela 2/. Zaradi take teksture je tudi trenutna vlažnost le v A horizontu 44 %, z globino pa se niža in ne preseže 30 % /tabela 2/.

Na lastnosti te prsti ima talna voda le malo vpliva. Šele pod 75 cm se kažejo slabi znaki oglejevanja. Talna voda je tu pod 100 cm. Zgornji horizont je v tej prsti izrazit in vsebuje 5 % humusa, kar uvršča to prst med najmanj humozne v vsem poplavnem svetu. Reakcija je v zgornjem delu profila nevtralna, v srednjem pa srednje kislota. Profil te prsti ne vsebuje prostega kalcijevega karbonata. Kislost teh prsti lahko delno povežemo tudi z matično osnovo, ki jo ponekod tvori težka in zbita rdečkasta glina, ki je neraztopni ostanek pri preperevanju apnenca in dolomita, ki so ga vode nanesele na dno polja.

Fizikalne in kemične lastnosti te prsti so ugodne za uspevanje nekaj hranljivejših rastlin kot rastejo po depresijah. Zato so to dobre travniške prsti. Ob omejitvi poplavl bi jih bilo mogoče uporabiti tudi za poljedeljsko izrabo /Inštitut za tla.../.

3. RASTJE POPLAVNEGA SVETA

Podobno kot v prsti se kažejo tudi razlike v rastju poplavnega sveta med Grosupeljskim in Radenskim poljem. Te razlike so bolj kot v tipu rastja odražajo v njegovi sestavi in videzu. Povsod skoraj docela prevladuje travno rastje, le ponekod se pojavlja tudi grmovje in drevje. Travno rastje pa se glede na navlaženost prsti in njene druge lastnosti jasno razlikuje po sestavi in fiziognomiji.

Tako se loči travno rastje v poplavnem področju v robnih delih Grosupeljskega polja od travnega rastja v srednjem delu polja ob vodotokih, ki so regulirani. Tu izstopa južni del tega polja med vasjo Malo Mlačevo in robom polja, kjer je rastje bolj podobno vegetaciji na Radenskem polju.

Na poplavnem svetu potokov, ki tečejo iz robnih delov v Grosupeljsko polje se v zgornjih delih dolin na obrečnih slabo razvitih in rjavih slabo oglejenih prsteh pogosto pojavlja združba gozdnega sitca in osata /Scirpeto-Cirsietum/ /Vovk, 1959/. Tej združbi daje videz mehki osat /Cirsium oleraceum/ in gozdni sitec /Scirpus sylvaticus/. Poleg teh dveh vrst rastejo tu še močvirska samoperka /Parnasia palustris/, ponekod tudi klobučasto ločje /Juncus conglomeratus/ itd. To so relativno dobri travniki, saj npr., mladi mehki osat živina rada je, čeprav nima večje hranilne vrednosti /Boštarič, 1968/. Zato te travnike kosijo. Tako rastje porašča poplavni svet ob Duplīci, Velikem bregu, Bregu in Podlomščīci.

V poplavnem svetu srednjega dela dolin na Grosupeljskem polju so ponekod razširjene vlažne prsti, ki jih uvrščamo med gleje. Na teh tleh se uveljavljajo izrazite higrofilne vrste, med katerimi so zlasti značilne razne vrste ločka /Juncus/. To rastje uvrščamo k mokrotnim travnikom /Molinetum/ /Vovk, 1959/.

Površine pod tem rastjem na Grosupeljskem polju niso velike, vendar so zelo značilne za poplavni svet. Tako rastje porašča del poplavnega sveta ob Podlomščīci pri vasi Bičje, v dolini med Selami in Brvacami, pod vasjo Gatina. Rastlinske vrste, ki uspevajo v tej združbi vsebujejo malo hranljivih snovi za živino. Uvrščamo jih k rastlinskim vrstam, ki nimajo hranilne vrednosti, če pa so nekatere v večji količini pa so živini celo škodljive. Večino sena, ki ga pridobe na teh travnikih porabijo kmetje za steljo. Ponekod pa teh travnikov niti ne pokosijo.

Poleg tega rastja na oglejenih prsteh se v poplavnem področju Grosupeljskega polja pojavlja še en tip vlagoljubne vegetacije, to je pravo močvirno rastje na gleju. V teh tleh sega talna voda visoko, skoraj do površine ali pa se zadržuje celo na površju. Rastje na teh rastiščih sestavlja in mu daje značilen videz navadni trst /*Phragmites communis*/, rogoz /*Thypha sp.*/, vrbe /*Salix sp.*/, brešovčolistna sračica /*Filipendule ulmaria*/ itd. To rastje je gospodarsko brez vrednosti. Porašča pa površine ob zgornjem toku Duplice in ponekod ob Podlomščici.

Na višjih in bolj suhih delih površja na obrečnih rjavih prsteh ob urejenih vodotokih srednjega dela Grosupeljske kotline, kjer so sedaj poplave bolj redke pa se razrašča rastje, ki ga sestavljajo razne trave. To so večinoma travniki z modro stožko /*Molinia coerulea*/ in vijugasto masnico /*Deschamssa caespitosa*/ /Vovk, 1959/. Te rastlinske vrste nimajo skoraj nobene hranilne vrednosti, koristne so bolj za steljo /Šoštarič, 1968/. Taki travniki se širijo v poplavnem svetu ob Grosupeljščici ter ob spodnjem toku Bičja in Podlomščice.

Tako kot v poplavnem svetu Grosupeljskega polja tudi na Radenskem polju prevladuje travno rastje. Tudi v rastju se odraža valovitost poplavnega sveta, ki vpliva na prst in s tem posredno tudi na rastje /Sl. 7/. Tako se na ravnejših delih površja med uglobljenimi deli na obrečni rjavi prsti širijo travniki z modro stožko /*Molinia coerulea*/, plazečo zlatico /*Ranunculus repens*/, travniško injevko /*Succisa pratensis*/, navadnim glavincem /*Centaurea jacea*/ itd. To so travniki z gosto in visoko travo, vendar ne poraščajo velikih površin /Sl. 8/. Širijo se od Boštanja proti jugu čez Radensko polje, vendar samo na najvišjih delih, ki so poplavljeni le takrat, ko nastane jezero.

Na teh višjih delih površja pa se uveljavlja še ena vegetacijska zanimivost. Že pri pregledu prsti smo omenili, da se poleg obrečnih rjavih prsti na površju med depresijami pojavljajo tudi rjave prsti, ki so slabo oglejene in ki imajo kislo reakcijo. Zato se na teh prsteh razrašča kislo-ljubno rastje. Značilen videz temu rastju daje jesensko vresje /*Calluna vulgaris*/, ki na gosto porašča tla. Poleg vresja raste tu še volk /*Nardus stricta*/, nizke vrbe /*Salix sp.*/ male breze /*Betula sp.*/ itd. /Sl. 9/. Tako rastje se širi bolj ali manj sklenjeno južno od nogometnega igrišča v bližini Boštanja pa skoraj do Kopanja. Manjši otok takega rastja se nahaja tudi na Grosupeljskem polju.

Bolj popolno podobo o sestavi in razširjenosti tega rastja naj bi dala nadaljna proučevanja, saj njegovo rastišče v poplavnem svetu ob izrazito higrofilnem rastju vzbuja precejšnje pozornost. To rastje ne izkoriščajo, saj ima le neznatno gospodarsko vrednost.

Na nagnjenih površinah, kjer prehaja višji ravnejši svet v kotanjaste depresijske dele, zlasti v severnem delu Radenskega polja razrašča robati luk /*Allium angulosum*/, ki tako na gosto porašča tla, da drugih rastlin skoraj ni videti. S tem pa daje značilno podobo temu delu poplavnega sveta.

V kotanjastih delih poplavnega sveta, kjer so zaradi velike vlažnosti nastale oglejene prsti, se tudi na Radenskem polju uveljavi higrofilna vegetacija, ki ji daje značilen videz ločje, tako klobučasto ločje /*Juncus conglomeratus*/, navadno ločje /*J. effusus*/, stisnjeno ločje /*J. compressus*/, poleg njih raste tu še močvirski svišč /*Gentiana pneumanthe*/, navadna krvenka /*Lytrum salicaria*/ itd. /sl. 10/. Marsikje pa v plitvih kotanjah s tem rastjem uspeva tudi šotni mah /*Sphagnum sp.*/, ki omogoča, da nastajajo šotne oblike humusa.

Tako rastje porašča plitve kotanje s položnimi pobočji v večjem delu Radenskega polja. V manjših in plitvejših depresijah na severnem delu polja v bližini Boštanja ni rastja s ločkom, temveč dno poraščajo nizke trave, ki dajejo tem površinskim oblikam svojski izgled. /Sl. 11/.

Poleg travnega rastja, ki večinoma porašča poplavni svet Grosupeljskega in Radenskega polja se pojavlja tudi drevesno in grmovno rastje. Drevje in grmovje ne raste sklenjeno, temveč raztreseno po poplavnem svetu. Grmovje je nekaj bolj sklenjeno le vzdolž nekaterih vodotokov, kjer se med grmi razraščajo tudi drevesa. Tako je ob potokih na Grosupeljskem polju in njegovem obrobju: Duplici, Starem bregu, Grosupeljščici, Bičju /Šentjurščici/, Podlomščici ter ob Dobravki na Radenskem polju. To drevesno in grmovno rastje raste le tam, kjer struge voda niso urejene, medtem, ko ob reguliranih strugah raste večinoma travna vegetacija.

Za poplavni svet Radenskega polja so prav tako značilni grmi in drevje, ki raste rastreseno po polju. Za grme je navadno značilno, da imajo veje razraščene v obliki polkroga /sl. 8/. Med drevesnimi in grmovnimi vrstami, ki tu rastejo, so najbolj pogoste: črna jelša /*Alnus glutinosa*/, vrbe /*Salix* sp./, topol /*Populus* sp./, dob /*Quercus robur*/ itd. Poleg teh drevesnih predstavnikov rastejo tu še navadna trdoleska /*Euonymus europaea*/, enovrati glog /*Crataegus monogyna*/, dren /*Cornus* sp./ itd.

Za vodotoke na Grosupeljskem in Radenskem polju je marsikje značilna tudi precejšna zaraščenost njihovih bregov in celo dna /sl. 13/. Zlasti manjši potoki, ki imajo manj vode in še ta počasno teče so bolj zarasli. Manj grmovja in drugih rastlin porašča bregove reguliranih strug, vendar se tudi ob in v njih razrašča različno gosto rastje /sl. 14/. Tako razraščene struge ne morejo sprejeti večjih količin vode, saj jim rastje zmanjša prostornino in še ovira hitrejši odtok.

Tako je zaraščanje strug ozko povezano s poplavami. Ob dobrih rastnih pogojih ob in v strugah se higrofilno rastje hitro zarašča, zato je potrebno stalno redčenje in čiščenje bregov in strug, da se s tem zmanjša nevarnost poplav ³.

Po bregovih strug se razrašča zlasti vrba in črna jelša. Dno strug pa porašča, navadni trst, širokolistni rogoz /*Typha latifolia*/, jezerski biček /*Schoenoplectus lacustris*/ itd. /sl. 15/. Na gosto so zarasle tudi občasne struge na Radenskem polju ob Kopanju, pa struge pri Boštanju itd.

Poleg rastja v samem poplavnem svetu je s poplavami povezano tudi rastje izven poplavnega sveta, to je v poplavnem zaledju. Zaradi različne kamninske osnove, ki gradi površje na robu Grosupeljskega in Radenskega polja je tudi različen vpliv rastja na poplavne vode. Robni deli Radenskega polja so zgrajeni iz apnenca, zato tu padavinska voda pronica večinoma v notranjost in le malo odteka po površju. Robni deli Grosupeljskega polja pa so v velikem delu iz neprepustnih kamnin. Zato tu odteka padavinska voda površinsko in to vodo lahko rastlinska, zlasti gozdna odeja zadržuje in s tem blaži hiter odtok v doline in s tem posredno vpliva na poplave.

Rastje v poplavnem zaledju v večjem delu tvori gozd. V nižjih legah je to hrastovo gabrov gozd, višje dele pa porašča bukev. Marsikje je tem drevesnim vrstam primešana tudi smreka. Na severnem robu Grosupeljskega polja, zlasti na dolomitu se pojavlja tudi rdeči bor. Na splošno pa le prevladujejo listavci, tako je npr. v k.o. Račna 66 % listavcev in 34 % iglavcev /Barič, 1965/.

3. V časopisu Delo je bila 26. 1. 1977, objavljena vest, da je Odsek za gospodarska in komunalna vprašanja občine Grosuplje pripravil odlok o rednem čiščenju strug in njihovih bregov.

Za gozdno odejo poplavnega zaledja vod na Grosupeljskem in Radenskem polju je značilno, da je dokaj sklenjena in porašča večje površine na robnih delih Radenskega polja. Na robnih delih Grosupeljskega polja, zlasti na severnem, vzhodnem in zahodnem pa je gozd bolj izkrčen in porašča manjše površine. Vendar je v celem porečju voda, ki se stekajo v obe polji in tam poplavlja, dobro poraslo z gozdnim rastjem. Na to kaže koeficient gozdnatosti, ki znaša za celo porečje 0,55⁴. Vendar večji delež gozda odpade na robne dele Radenskega polja, kjer je skoraj 60 % poplavnega zaledja pod gozdom /tabela 1/. Za poplave je bolj pomembno, da so robni deli Grosupeljskega polja, razen na jugu porasli le do 40 % z gozdom /tabela 1/. Tu so v prevladi neprepustne kamnine, kjer so gozd skrčili in uredili obdelovalne površine ter travnike, to rastje /zlasti kulturno/ pa slabše zadržuje vodo, kar delno tudi vpliva na večji odtok v dolino in s tem na poplave.

TABELA 1

	Celotna površina	Gozdne površine	% površine pod gozdom	Koeficient gozdnatosti
Poplavno zaledje Grosupeljskega polja	60 km ²	30,7 km ²	40,1	
Poplavno zaledje Radenskega polja	78,4 km ²	45,8 km ²	59,8	
Skupaj	138,4 km ²	76,5 km ²		0,55

4. Podatek za izračun Kg /koeficienta gozdnatosti/ smo dobili s planimetriranjem gozdnih površin na karti 1 : 25 000 iz leta 1972-73, površino porečja pa s planimetriranjem karte "Prsti in rastje".

4. ZAKLJUČEK

Prsti in rastje poplavnega sveta na Grosupeljskem in Radenskem polju se ločijo po nekaterih lastnostih, zgradbi in videzu. Razlike izvirajo iz različne kamninske podlage obrobja, neenake izoblikovanosti dna obeh polj ter s tem povezanimi vodnimi razmerami. Na te razlike ima precejšen vpliv tudi delovanje človeka. Zlasti so pomembna regulacijska dela na dnu Grosupeljskega polja, ki so dokaj omejila poplave, medtem ko ostaja Radensko polje še naprej tipičen poplavni svet, ki ga ob večjih padavinah zalije poplavna voda.

Na poplavnem svetu v dolinah na robu Grosupeljskega polja se prepletajo v bližini voda slabo razvite obrečne prsti in nekaj vstran od struge obrečne rjave prsti, slabo oglejene. Prve porašča vlagoljubno drevje in grmovje, drugo pa travno rastje. Na manjših površinah, kjer je višja gladina talne vode se pojavlja oglejena prst, kjer uspevajo higrofilne rastlinske vrste. V osrednjem delu Grosupeljskega polja ob reguliranih vodotokih in na nekaj višjih delih površja v poplavnem svetu se pojavlja rjava obrečna prst, porasla s travnim rastjem, ki ga sestavljajo rastlinske vrste, ki so boljše za prehrano živali.

Za poplavni svet Radenskega polja, ki mu pripada skoraj celo polje je značilno mozaično prepletanje močno oglejene prsti v konkavnih oblikah dna in rjavih obrečni prsteh na višjih in ravnejših delih med njimi. Na pobočjih depresijskih oblik pa se nahaja rjava obrečna prst, slabo oglejena. Kotanje porašča večinoma vlagoljubno rastje /zlasti ločki/, bolj sušne dele pa rastlinske vrste z večjo hranljivo vrednostjo. Na kislih prsteh pa se razrašča rastje podobno resavi.

Za vodotoke Grosupeljskega in Radenskega polja je značilna tudi precejšna zaraščenost strug in njihovih bregov. Zato je potrebno čiščenje in redčenje rastja, ker se s tem pripomore k hitrejšemu odtoku vode.

Poplavno zaledje je relativno dobro poraščeno z gozdno vegetacijo, saj znaša koeficient gozdnatosti 0,55. Pomembno je to, da površje iz neprepustnih kamenin na robnih delih Grosupeljskega polja porašča 40 % gozda, medtem, ko je na poplavnem zaledju Radenskega polja 60 % gozda, ki raste na apnencu, v katerega se voda odteka vertikalno in se po podzemski poti odteka proti Krki.

Brickl M., 1965. Prva etapa melioracijskih del v Grosupeljski kotlini. Socialistično kmetijstvo in gospodarstvo 12, Ljubljana.

David P., 1965. Agrarogeografska karakteristika k.o. Lomnje in Rača /vzhodna delo, 122 za geografijo 12 v Ljubljani/.

Dežman M., 1965. Slovenska flora, Ljubljana.

David P., 1965. Talna značilnost Grosupeljske kotline. Študijski zvezki 12, Ljubljana.

David P., 1975. Prispevek k klasifikaciji poplav v Sloveniji. Geografski glasnik 1-2, Ljubljana.

David P., et. al., 1974. Geografska proučevanja poplavnih področij v Sloveniji. Geografski vestnik, Ljubljana.

David P. et al. 1975. Geografska proučevanja poplavnih področij v Sloveniji. Geografski vestnik, Ljubljana.

5. LITERATURA IN VIRI

- Melik A., 1959, Posavska Slovenija, Slovenija II, Ljubljana.
- Vovk B., 1959, Stanje travniških in pašniških kultur v Sloveniji ter možnosti za povečanje njihove proizvodnje. Zbornik za kmetijstvo in gozdarstvo 6, Ljubljana.
- Bričl S., 1965, Prva etapa melioracijskih del v Grosupeljski kotlini. Socialistično kmetijstvo in gozdarstvo 11, Ljubljana.
- Barič P., 1965, Agrarnogeografska karakteristika k.o. Šmarje in Račna /diplomsko delo, PZE za geografijo FF v Ljubljani/.
- Šoštarič-Pisačič K., Kovačević J., 1968, Travnjačka flora, Zagreb.
- Tancik R., 1969, Talne značilnosti Grosupeljske kotline. Zbornik občine Grosuplje. Grosuplje.
- Gams I., 1973, Prispevek h klasifikaciji poplav v Sloveniji. Geografski obzornik 1-2, Ljubljana.
- Radinja D., et. al., 1974, Geografsko proučevanje poplavnih področij v Sloveniji. Geografski vestnik, Ljubljana.
- Inštitut za tla in prehrano rastlin. Tla sekcije Cerknica 2.

TABELA 2: Nekatere lastnosti prsti poplavnega sveta Grosupeljskega in

St. pro- fila	St. vzorca	Kraj	Hori- zont	Debelina v cm	% grobega peska	% drobnega peska	% melja	% gline	Tekst- ura
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	22	Boštanj	A ₁₁	0 - 15	0,99	35,71	45,7	17,6	MGI
	49		A ₁₂	15 - 35	0,99	25,81	53,4	19,8	MGI
	99		A/B/	35 - 50	0,59	21,61	55,0	22,8	MGI
	180		/B/	50 - 75	0,8	18,1	54,7	26,4	MG
2	136	Velika	A ₁	0 - 15	1,91	21,29	40,4	36,4	IG
	138	Račna	G _{so}	15 - 50	0,63	9,67	40,7	49,0	G
	197		G _r	pod 50	0,04	7,96	22,0	70,0	G
3	15	Pri	A ₁	0 - 15	2,14	36,16	41,7	20,0	GI
	153	Boštanju	A/B/	15 - 35	2,2	25,0	45,9	26,9	MG
	162		/B/G _{so}	pod 35	1,38	17,72	40,4	40,5	IG
4	103	Podtabor	A ₁	0 - 15	3,35	35,25	36,2	25,2	IG
	176		A/B/	15 - 30	0,68	28,62	43,0	27,7	IG
	182		/B/G _{so}	pod 30	0,73	22,67	36,2	40,4	IG

Radenskega polja

% humusa	pH v KCl	% CaCO ₃	% vlage /utežni/	Rastje	Tip prsti
11	12	13	14	15	16
5,1	6,61	0	44,3	trava	obrečna rjava prst
	5,62	0	29,9		
	5,32	0	21,8		
	5,41	0	21,4		
20,42	6,29	0		trava	glej
	5,85	0	51,6		
	5,53	0	46,0		
9,25	5,29	0	56,2	jvresa	obrečna rjava, slabo oglejena prst
	5,32	0	32,7		
	5,49	0	20,6		
19,73	6,69	0	90,9	trava	obrečna rjava, slabo oglejena prst
	6,61	0	40,2		
	6,59	0	25,2		

1	2	3	4	5
5	5015	Mala Stara	A ₁	0 - 20
	5016	vas	/B/	pod 20
6	5017	Zaver	A	0 - 15
	5018		C	pod 15
7	5023	Brvace	A	0 - 15
	5024		C	pod 15
8	157	Grosuplje	A ₁	0 - 15
	179		/B/	pod 15
9	10	Gatina	A ₁	0 - 20
	27		A/B/	20 - 30
	51		/B/G _{so}	pod 30

6	7	8	9	10
1,75	34,35	28,7	33,2	IG
11,98	48,12	21,2	18,7	GI
29,96	49,74	13,3	7,0	PI
0,25	10,45	32,5	56,8	G
5,57	32,53	18,6	43,3	IG
0,54	8,86	25,7	64,9	G
0,74	27,66	39,0	32,6	IG
0,52	16,88	38,6	43,6	IG
2,12	34,98	35,7	27,2	IG
0,51	13,59	47,7	38,2	MG
0,15	22,65	32,5	44,7	IG

11	12	13	14
4,47	8,68	59,5	36,0
	8,65	49,72	41,3
27,23	7,35	0	
	7,42	0	78,0
27,23	6,87	0	98,0
	7,15	0	
15,67	7,15	0	65,4
	7,36	0	36,3
12,13	7,33	0	95,6
	7,3	0	48,0
	7,5	0	22,1

15

16

---

trava

obrečna rjava prst

trava

obrečna slabo razvita prst

trava

obrečna slabo razvita prst

trava

obrečna rjava prst

trava

obrečna rjava, slabo oglejena prst

Sl. 1 Južni del ^{poplavnega} presihajočega jezera na Radenskem polju. Poplavljeno je celo polje od Boštanja do Velike Račne. Vidi se kako na široko poplavi tudi Sica /pogled iz Čušperka, december 1976/.

Sl. 2 Poplava na srednjem delu Radenskega polja. Voda zalije na tem delu polje tako na široko, da je pod njo tudi del ceste Veliko Mlačevo-Velika Račna /ta in slike do 6 slikane v decembru 1976/.

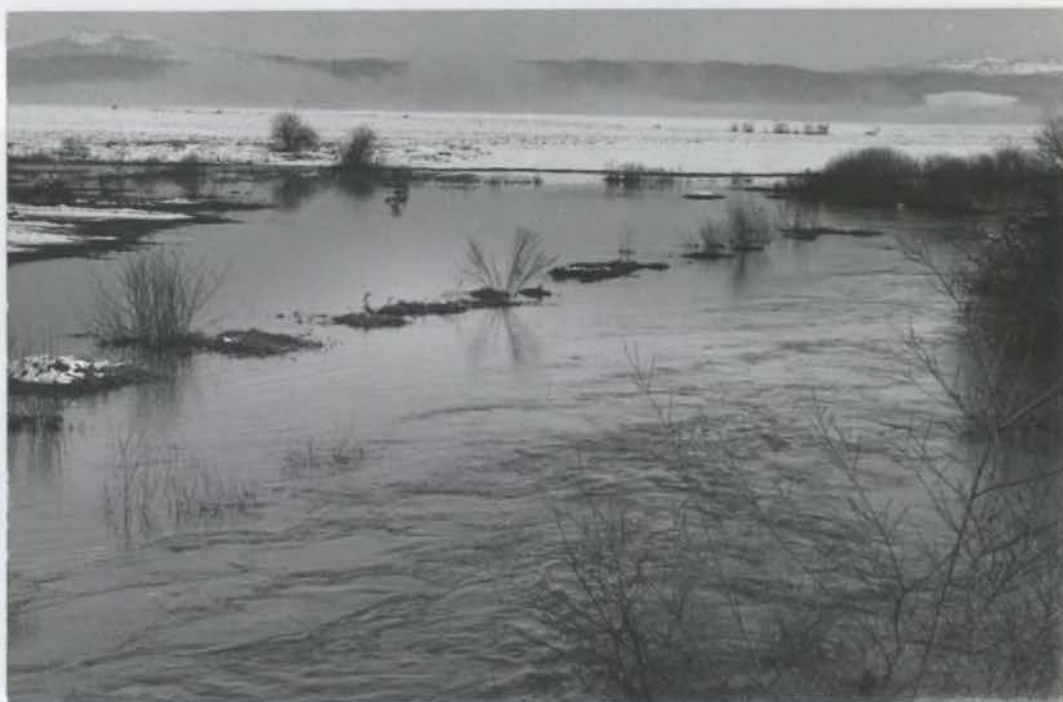
Sl. 3 Poplava na severnem delu Radenskega polja pod Boštanjem. Voda tu zalije pašnike kmetijskega posestva Boštanj.

Sl. 4 Poplavna voda zalije tudi južni del Grosupeljskega polja med vasjo Malo Mlačevo /na desni/ in Gradiščem /na levi/. Zalita je tudi cesta med Velikim in Malim Mlačevim /na desni/.

Sl. 5 Dobravka pod Boštanjem na široko poplavi, tako da sega voda do pod Zagradca. Količki na sredi slike kažejo, kjer poteka cesta proti Velikem Mlačevem, na desni je Boštanj.

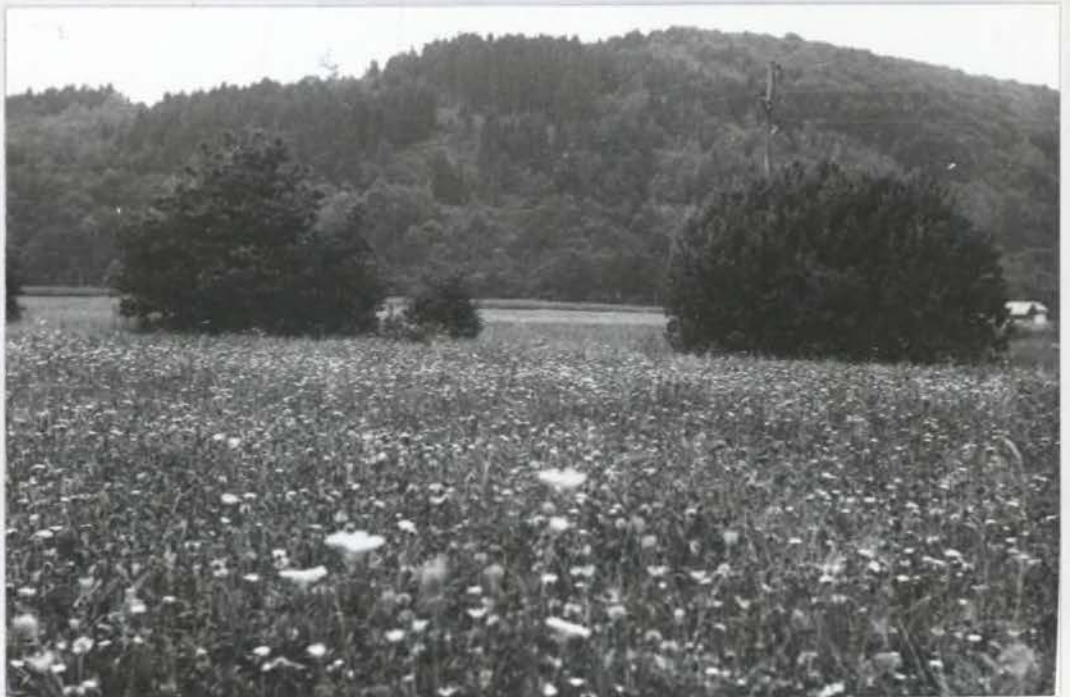

Sl. 6 Združene vode Podlomščice in Bičja na široko poplavijo južni del Grosupeljskega polja. Dobro se vidi stržen vodotoka, ko poplavna voda dere izpod železniškega mosta.

Sl. 7 Travno rastje v poplavnem svetu Radenskega polja. Spredaj na višjem, sušnejšem delu drugačno rastje kot zadaj v plitvi depresiji.

Sl. 8 Značilno rastje v poplavnem svetu Radenskega polja. Na travnikih se razraščajo posamezni grmi.

Sl. 9 V poplavnem svetu Radenskega polja se ponekod na večjih površinah razrašča jesenska vresja /*Calluna vulgaris*/. Te površine se dobro ločijo od depresijskih delov, kjer uspeva tudi šotni mah.

Sl. 10 Travno rastje /prevlada ločkov/ na dnu plitve kotanje v bližini Kopanja. Na levi izvrtek /s pomočjo svedra/ iz gleja, ki ga porašča to rastje.

Sl. 11 V poplavnem svetu ob Dobravki se prepleta travno rastje z vlagoljubnim drevjem in grmovjem. Zanimiva je razlika v sestavi travne vegetacije v depresiji /v sredini/ in na višjem obodu okoli nje.

Sl. 12 Travno rastje ob požirelniku na Radenskem polju. Na skrajni levi, kjer se voda zadržuje najdlje skoraj ni rastja, v sredini nam svetlo rastje kaže mejo srednje visoke vode, medtem ko je površje na desni in zadaj poplavljenno ob visoki vodi.

Sl. 13 Struga Dobravke je v bližni vasi Malo Mlačevo dokaj zarasla. Tudi to delno prispeva k razlivanju vode izven struge. Ta del je bil v decembru l. 1976 poplavljen /glej sliko 4, omarica na levem robu slike, se vidi pod drogom levo zadaj/.

Sl. 14 Bregove in struge potokov, ki redno poplavljaajo so ponekod že začeli čistiti. Očiščena struga Velikega Brega.

Sl. 15 Najbolj gosto so zarasle struge na Račenskem polju.
Tu voda teče le občasno, večji del leta pa se tu
nahaja plitva, stoječa voda.

K A Z A L O

	<i>Stran</i>
1. UVOD	4
2. PRSTI POPLAVNEGA SVETA	3
2.1. Prsti v poplavnem svetu Grosupeljskega polja	4
2.2. Prsti na Radenskem polju	9
3. RASTJE POPLAVNEGA SVETA	12
4. ZAKLJUČEK	19
5. LITERATURA IN VIRI	21

PRST IN RASTJE POPLAVNEGA SVETA
TER ZALEDJA GROSUPELJSKEGA IN
RADENSKEGA POLJA

- Vlažni travniki (ločki) na gleji in travniki na obrečni rjavi prsti
  - Vlažni travniki (mekhi osaf, gozdni sítě) na obrečni rjavi prsti, slabo ogčejeni ali slabo razviti
  - travniki na obrečni rjavi prsti
  - gozdovi v poplavnem zaledju
  - makrofna tla
  - močvirja
- profili 1-9

MERILO 1:25000
0 500 1000 1500 2000 m

Izdelano v Geografskem inštitutu Antona Melika pri SAZU v Ljubljani 1977.
Osnovno vsebino sestavil Franc Lovrenčak, priredil Marko Zerovnik,
razpisala Mirjana Hribar.

